

5. Gaia 5

Determinantearen Garapena Herrenkada edo Zutabe Baten Elementuez

1

Definizioa 5.0.1. *Izan bedi $A \in M_n(IK)$ matrizea. a_{ij} elementuaren adjuntua, A_{ij} moduan adierazten duguna hurrengo balioa da:*

$$A_{ij} = (-1)^{i+j} \det \begin{pmatrix} a_{11} & \cdots & a_{1,j-1} & a_{1,j+1} & \cdots & a_{1n} \\ \vdots & & \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{i-1,1} & \cdots & a_{i-1,j-1} & a_{i-1,j+1} & \cdots & a_{i-1,n} \\ a_{i+1,1} & \cdots & a_{i+1,j-1} & a_{i+1,j+1} & \cdots & a_{i+1,n} \\ \vdots & & \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{n1} & \cdots & a_{n,j-1} & a_{n,j+1} & \cdots & a_{nn} \end{pmatrix}$$

(Ohartu azkenengo determinantean agertzen den matrizea A matrizeari i . herrenkada eta j . zutabea kenduz lortzen dela, a_{ij} elementua aurkitzen deneko lerroa eta zutabea hain zuzen ere.)

Teorema 5.0.2. (i) (Determinantearen garapena i . herrenkadako elementuak erabiliz)

$$\det A = a_{i1}A_{i1} + a_{i2}A_{i2} + \cdots + a_{in}A_{in}.$$

(ii) (Determinantearen garapena j . zutabeko elementuak erabiliz)

$$\det A = a_{1j}A_{1j} + a_{2j}A_{2j} + \cdots + a_{nj}A_{nj}.$$

¹OCW Proiektua. Txomin Ramirez eta M. Asun Garcia

Adibidea. Aurreko teoremako garapenaren bitartez, hurrengo determinantearen balioa kalkulatu ahal dugu (era honetako determinante bati **Vandermonde-ren determinantea** esaten zaio):

$$\det \begin{pmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 \\ x_1 & x_2 & \cdots & x_n \\ x_1^2 & x_2^2 & \cdots & x_n^2 \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ x_1^{n-1} & x_2^{n-1} & \cdots & x_n^{n-1} \end{pmatrix} = \prod_{i>j} (x_i - x_j)$$

(Argibidea: Determinante honetan $A(i) \rightarrow A(i) - x_1 A(i-1)$, $i = n, n-1, \dots, 2$ aldaketak eginez n ordenako eta $n-1$ ordenako determinanteen arteko

erlazio bat lortzen da. Erlazio horretan oinarrituz eta n gaineko indukzioa erabiliz frogatzen da emandako formula.)

■